

Lausunto

18.02.2021

Asia: VN/9996/2019

FOSSIILITTOMAN LIIKENTEN TIEKARTTA - LUONNOS VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖKSEKSI KOTIMAAN LIIKENTEN KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISESTÄ

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Finest Bay Area Development Oy suunnittelee ja valmistautuu rakentamaan Läntisen Lentoradan ja Suomen ja Viron välisen rautatietunnelin ja operoimaan liikennettä tunnelissa. Lausuntomme heijastelee tuota hanketta ja muita isoja raideliikenteen hankkeita suunnitteilla Suomessa sekä näiden tuomia mahdollisuuksia ja ajatuksia.

Raideliikenteen roolia ja osuutta eri kulkumuodoista on syytä korostaa. Junamatkan päästöt ovat merkittävän paljon pienemmät kuin esimerkiksi laivamatkustuksen, jopa 1:135 arvioita on esitetty (lähde Sitran tutkimus vuodelta 2018, julkaissut Maaseudun Tulevaisuus). Fossiilittoman liikenteen tiekartassa on tuotu hyvin esille kotimaan liikenteen tarpeita, mutta näkisimme, että rajat ylittäviä yhteyksiä pitäisi tuoda paremmin esille ja korostaa niiden merkitystä sillä ulkomaan henkilöliikenne ja rahtiliikenne ovat vaikutuksiltaan suuria. Rajat ylittäviä hankkeita ovat esimerkiksi tunneli Viroon, Jäämeren rata Pohjois-Suomesta Norjan Kirkenesiin, junayhteys Ruotsiin ja nopeampi yhteys Pietarin suuntaan eteläistä reittiä. Näitä kaikkia hankkeita pohdittaessa on myös syytä miettiä mikä on Suomen valtion rooli uusia raiteita rakennettaessa ja miten se voisi parhaiten edistää sujuvia raideliikenteen yhteyksiä muihin valtioihin.

Parantamalla ulkomaan yhteyksiä pystytään vähentämään laivaliikennettä ja lentoliikennettä, jotka ovat suuria saastuttajia. Hyvät ja nopeat yhteydet kannustavat myös autoilijoita käyttämään junia useammin. Oleellista onkin, että raideyhteys on riittävän nopea ja helposti lähestyttävä käyttäjilleen. Käyttäjät valitsevat tavallisesti itselleen helpoimman ja nopeimman vaihtoehdon, joten ei ole yhdentekevää minkälainen raideyhteys on ja missä se sijaitsee. Esimerkiksi Uusimaa ja Helsinki ovat rakentamassa Helsingin niemelle liikennesumppua näkemättä tilannetta tulevaisuuteen. Liikkuja ei pidä rajoittaa tai ohjata kulkemaan väkisin keinotekoisiiin paikkoihin, vaan pikemminkin luoda

liikenneverkosto, joka on tavoitettavissa laajemmalta alueelta. Esimerkkinä Helsinki-Vantaan lentoasema on esimerkillisen hyvä liikennehubi.

Uuden liikenneinfrastruktuurin rakentaminen ei ole kestävän kehityksen mukaista, jos jo suunnitteluvaiheessa tiedetään, että esimerkiksi junarata ei ole taloudellisesti kannattava. Tämä tarkoittaa, että tuo infrastruktuurin osa on vajaalla käytöllä ja rasittaa näin ollen ympäristöä osaansa enemmän. Voihan tämä tietenkin olla tietoinen valintakin, jos tuo infrastruktuuri luo arvoa muualle ja sen nähdään luovan fossiilitonta ympäristöä. Jos rakennusresurssit ovat rajalliset, niin ne pitäisi suunnata sinne, missä niistä saadaan suurin vaikutus fossiilittomaan ympäristöön. Tarvitaan siis mittaristo. On myös huomioitava, mitä liikkumismuotoa lähdetään korvaamaan.

Valtonen Kustaa
Finest Bay Area Development Oy